

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ **(від 04.01. 2024)**

Працівник, відсторонений від роботи без збереження зарплати, захворів. Чи буде йому оплачений лікарняний?

Ні. Право на страхові виплати за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності мають застраховані особи з настанням страхового випадку в період роботи (включаючи час випробування та день звільнення), зайняття підприємницькою та іншою діяльністю.

Допомога по тимчасовій непрацездатності надається застрахованій особі в формі страхових виплат, які повністю або частково компенсують втрату заробітної плати (доходу).

У разі, якщо тимчасова непрацездатність настала під час відсторонення від роботи без збереження заробітної плати, допомога по тимчасовій непрацездатності не надається за відсутності факту втрати заробітної плати (доходу).

За матеріалами Південно-Східне міжрегіональне управління Держпраці

Відпустка за свій рахунок у період воєнного стану

У 2022 році працівниця, що знаходиться за кордоном, використала 90 календарних днів відпустки без збереження заробітної плати. Чи має вона право на цю відпустку у 2023 році?

Ні, така відпустка надається працівникові один раз у період дії воєнного стану.

За матеріалами Центральне міжрегіональне управління Держпраці

Як підтвердити страховий стаж за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній

Відповідно до ст. 24 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 р. № 1058-IV страховий стаж обчислюється за даними, наявними в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування (персоніфікований облік).

Порядком підтвердження наявного стажу роботи для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній, затвердженим постановою КМУ від 12.08.1993 р. № 637 визначено, що основним

документом про стаж роботи до впровадження персоніфікованого обліку є трудова книжка. Текст постанови за посиланням.

Якщо трудової книжки немає або в ній відсутні необхідні записи чи містяться неправильні, неточні дані про періоди роботи, для підтвердження стажу приймаються:

- дані персоніфікованого обліку;
- виписки або довідки, складені на основі даних, наявних в інформаційних (автоматизованих) та/або інформаційно-комунікаційних системах підприємств, установ, організацій;
- довідки, виписки з наказів;
- особові рахунки й відомості на видачу заробітної плати;
- посвідчення, характеристики;
- письмові трудові договори та угоди з відмітками про їх виконання;
- інші документи, які містять відомості про періоди роботи.

1. Періоди здійснення підприємницької діяльності фізичними особами – підприємцями враховуються до страхового стажу на підставі: документів про сплату страхових внесків (платіжних доручень, квитанцій установ банків, документів, що підтверджують поштові перекази, інформації органів Пенсійного фонду України).

Для ФОП із застосуванням спрощеної системи оподаткування — свідоцтва про сплату єдиного податку, спеціального торгового патенту, документів про сплату єдиного або фіксованого податку.

Періоди провадження фізичною особою підприємницької діяльності можуть підтверджуватися даними персоніфікованого обліку.

2. Період проходження військової служби підтверджується -

- військовим квитком;
- довідками територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (раніше — військомати), військових частин і установ;
- довідками архівних і військово-лікувальних установ.

Для підтвердження служби в органах внутрішніх справ, національній поліції приймаються довідки, які видаються в порядку, що визначається МВС.

3. Період навчання за денною формою здобуття освіти у закладах вищої освіти, професійних навчально-виховних закладах, навчальних закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів, в аспірантурі, докторантурі і клінічній ординатурі підтверджується дипломами, свідоцтвами, посвідченнями, а також довідками та іншими документами, які містять відомості про період навчання.

4. Час догляду непрацюючої матері до досягнення дитиною трирічного віку зараховується до страхового стажу на підставі свідоцтва про народження дитини (у разі смерті дитини — свідоцтва про смерть).

Періоди роботи інших категорій осіб зараховуються до страхового стажу та підтверджуються відповідними документами про трудову діяльність.

За відсутності документів про наявний стаж роботи та неможливості їх одержання внаслідок ліквідації, розташування підприємства, установи, організації на тимчасово окупованій території, у районах проведення бойових дій або відсутності архівних даних з інших причин, ніж ті, що зазначені в п. 17 Порядку № 637, стаж роботи встановлюється на підставі показань не менше двох свідків, які знають заявника по спільній з ним роботі на одному підприємстві, в установі, організації (у тому числі колгоспі) і мають документи за період сумісної роботи з заявником.

За матеріалами ГУ Пенсійного фонду в Донецькій області

Як Кабмін бачить динаміку середньої зарплати на 2024-2026 роки

Кабінет Міністрів України постановою від 15.12.2023 р, № 1315 схвалив основні прогностичні макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2024-2026 роки.

Відповідно до прогнозу Кабміну, індекс споживчих цін у середньому до попереднього року складе:

- 108,5% у 2024 році;
- 108,3% у 2025 році;
- 107,7% у 2026 році.

Середньомісячну заробітну плату працівників (брутто) прогнозують на рівні:

- 21 809 грн у 2024 році;
- 25 732 грн у 2025 році;
- 30 260 грн у 2026 році.

Рівень безробіття населення у віці 15-70 років уряд очікує на рівні 19,7% робочої сили у 2024 році, 17,7% у 2025 році та 15% у 2026 році.

Призначення пенсії за віком у 2024 році: що необхідно знати

Загальні умови призначення пенсії за віком визначено статтею 26 Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Право на призначення пенсії за віком визначається залежно від набутого страхового стажу при досягненні передбаченого законом віку - 60, 63 або 65 років. Щороку страховий стаж, що дає право виходу на пенсію у 60 років, збільшується на 12 місяців та у 2028 році становитиме 35 років.

Право на пенсію за віком у 2024 році мають особи, яким виповнилося:

- 60 років — за наявності не менше 31 року страхового стажу;
- 63 років — за наявності не менше 21 року страхового стажу;
- 65 років — за наявності від 15 до 21 року страхового стажу.

Заяву про призначення пенсії та необхідні документи можна подати за допомогою вебпорталу електронних послуг Пенсійного фонду України <https://portal.pfu.gov.ua> або особисто до будь-якого сервісного центру органів Пенсійного фонду України незалежно від місця проживання, реєстрації чи перебування.

Основні документи, які необхідно подати:

- паспорт громадянина України (або ID-картка);
- реєстраційний номер облікової картки платника податків;
- документи про страховий стаж (трудова книжка, диплом про навчання на денній формі, військовий квиток, та ін.);
- довідка про заробітну плату за будь-які 60 місяців підряд по 30.06.2000 (за бажанням);
- реквізити банківського рахунку (якщо обрано спосіб виплати через банк);
- фотографію для пенсійного посвідчення (2,5x3);
- свідоцтво про шлюб у разі зміни прізвища;
- інші документи.

Пенсія за віком призначається за зверненням особи з дня, наступного за днем досягнення нею пенсійного віку, якщо звернення відбулося не пізніше трьох місяців з дня настання такого віку.

Якщо в реєстрі застрахованих осіб є відомості про стаж, набутий до 2004 року (роботодавцем чи застрахованою особою було подано для оцифрування трудову книжку, інші документи про стаж) пенсія за віком після досягнення 60 років за наявності необхідного страхового стажу призначається автоматично (без звернення особи).

Як подати документи на призначення пенсії онлайн, дивіться в інструкції та у відеоінструкції.

Вимоги до банківського рахунку для зарахування пенсії — за посиланням.

За матеріалами ГУ Пенсійного фонду в Донецькій області

Обставини, за яких проводиться відрахування з пенсії

Відповідно до законодавства з пенсії можуть відрахувати деякі суми коштів. Відрахування з пенсії проводяться на підставі судових рішень, ухвал, постанов та вироків (щодо майнових стягнень), виконавчих написів нотаріусів та інших документів. Це відбувається у випадках, коли потрібно сплатити відшкодування збитків, завданих пенсіонером, утримування сім'ї, тобто аліменти, чи повернення отриманих зайвих сум пенсії.

Розмір відрахування з пенсії обчислюється із суми, що належить пенсіонеру до виплати і за законом, може бути відраховано не більше 50% пенсії:

- на утримання членів сім'ї (аліменти);

- на відшкодування збитків від розкрадання майна підприємств та організацій;

- на відшкодування пенсіонером збитків, завданих каліцтвом або іншим завданням шкоди здоров'ю, а також у зв'язку зі смертю потерпілого.

З інших видів стягнень може бути відраховано не більше 20% пенсії.

Пенсіонери зобов'язані повідомляти органи Пенсійного фонду про обставини, що спричиняють зміну розміру пенсійної виплати або припинення її виплати: про вступ на роботу, звільнення з роботи, реєстрацію або зняття з обліку як фізичної особи-підприємця.

Виплати надміру виплачених сум пенсій внаслідок зловживань з боку пенсіонера або подання страхувальником недостовірних даних можуть бути повернуті пенсіонером добровільно або стягуються на підставі рішень територіальних органів Пенсійного фонду чи в судовому порядку.

Виконавчий документ про стягнення періодичних платежів може бути самостійно надісланий стягувачем безпосередньо підприємству, установі, організації, фізичній особі-підприємцю, фізичній особі, які виплачують боржнику відповідно заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи.

Увага! Тимчасово, на період дії воєнного стану на території України припиняється звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інший дохід боржника (крім рішень про стягнення аліментів та рішень, боржниками за якими є громадяни російської федерації).

За матеріалами ГУ Пенсійного фонду в Дніпропетровській області

Яка інформація має бути в наказі про призупинення дії трудового договору

Якщо роботодавець не може забезпечити працівника роботою, а працівник не може виконувати свої трудові обов'язки в зв'язку зі збройною агресією проти України, зокрема, тому що залишився на тимчасово окупованій території, з ним доцільно призупинити дію трудового договору.

Про це йшлося під час семінару, який для працівників однієї з військових адміністрацій у рамках інформаційної кампанії «Трудовий договір: твій пасок безпеки у світі праці» провели посадовці управління інспекційної діяльності у Запорізькій області. Вони пояснили, що призупинення дії трудового договору оформлюється наказом роботодавця, який має містити:

- причини призупинення, зокрема, неможливість обох сторін виконувати свої обов'язки;

- спосіб обміну інформацією;

- строк призупинення дії трудового договору;

- кількість, категорії і прізвища, ім'я, по-батькові (за наявності) працівників;

- реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання

відмовляються від прийняття реєстраційного номера та повідомили про це орган ДПС і мають позначку в паспорті) відповідних працівників,

- умови відновлення дії трудового договору.

З наказом про призупинення дії трудового договору працівник, якого стосується цей наказ, має бути ознайомлений у будь-який обраний за згодою з роботодавцем спосіб комунікації.

За матеріалами Південно-Східне міжрегіональне управління Держпраці

Як відновити сили в умовах постійного стресу

Зараз нам може здаватися, що позаплановий вихідний чи відпустка — це щось недоречне або й заборонене. Та варто пам'ятати, що для нормальної роботи організму відпочинок є необхідним, особливо в умовах тривалого стресу.

Якщо вранці буквально примушуєте себе сісти за роботу, вдень ледь стягнете, а ввечері хочете, щоб вас просто не чіпали, — візьміть перерву. Вимкніть телефон і нарешті добре поспіть. Приготуйте щось смачне та неординарне. Поскладайте пазли чи конструктор. Послухайте нові альбоми чи подкасти. Почніть нову книгу, Згадайте, які фільми пропустили через брак часу. Влаштуйте собі прогулянку містом, загляніть до кав'ярні. Зробіть удома перестановку, повикидайте непотріб. Помедитуйте. Сходіть у басейн чи до тренажерної зали.

Не переймайтеся тим, що ви будете робити та чи не згаєте час. Не згаєте, адже зможете переключитися та відновити сили.

Як безкоштовна путівка на санаторно-курортне лікування впливає на субсидію

Отримав безкоштовну путівку на санаторно-курортне лікування як ліквідатор аварії на ЧАЕС. Чи буде враховано її вартість до сукупного доходу домогосподарства при призначенні субсидії?

Вартість безоплатно отриманих санаторно-курортних путівок не враховується до середньомісячного сукупного доходу (пункт 7 Порядку обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї (домогосподарства) для всіх видів державної соціальної допомоги, затвердженого постановою КМУ від 22.07.2020 р. № 632).

За матеріалами Пенсійний фонд